

(باسى 1 ـ بەتتە)

2022 ـ جىلى 7- ايدا باس شۇجي شي جىنپىڭ

تاعى ۋېىر رەت شىنچىياڭدى كوزدەن كەشىرىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرلىسنىڭ جاڭا كەزەڭگە قادم تاستاۋىن ىلگەرلەتتى. باس شۇجي ۋرۇمچى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋماعن كوزدەن كەشىرگەندە بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ” ەلمىزدىڭ سىرتقا ەسىك اشۇدى كەڭەيتىۋ، باتىس بوللىكتى قاۋىرت اشۇ، ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولدى‘ بىرگە قۇرۇ قا- تارلىلاردى شەكىرەلىي ىلگەرلەتۈنە ىلەسە، شىنچىياڭ سالىستىرمالى توماعا ـ تۇيىق شىكى قۇر- لىقتان سىرتقا ەسىك اشۇدىڭ الدىڭغى شەبىنە اينال- دى“.

بۇل شىنچىياڭنىڭ داۋمۇ ورنىنداعى تەرەڭ بۇ- رىلىس ۋارى جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرلىسنىڭ جاڭا باستاماسى ـ اۆ- تونومىيالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ التىنشى جالىپ ماجىلىسىندە شىنچىياڭنىڭ جاپايي سوتسىيالىستىك وسىزاماندىانغان قۋاتتى ەل قۇرۇ بارىسىنداعى سىتراتەگىيالىق ورنىن ايقىنداپ، ازىيا ـ ەۋروپا التىن ارناسن جانە باتىسقا ەسىك اشۇ ال- دىڭغى شەبىن بەلسەنە تۇلعالاۋدى ايقىن العا قويدى. وسىدان كەينىڭكى ۋېىر سىپىرا كەلەلى قىزمەت ورنالاستىرۇلارنىدا اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم وزەكتى رايون قۇرلىسنا ارناۋلى ورنالاستىرۇ جاساپ، جوسپارلاۋدى، ىلگەرلەتۋدى بارىنشا تەرەڭدەتە ۋىۋىستى، ناقتى شارالار بارىنشا پارمەندى بولدى.

____ ۋرۇمچى، قاشقار، قورعاس، الاتاۋ ساعاسى، تارباغاتاي سىياقتى ماڭغزدى تىرەكتەردى مۇقتاپ ارقاۋ ەتىپ، شەكارا وتكەلدەرىنىڭ ەسىك اشۇ كۈمەسكى كۇشىن ۋرتىسى جارىققا شىعارىپ، ”ۋېىر پورت“ ەسىك اشۇ تورابىن جەدەل ساپاللاىد- ىدىرىپ، ”ەكى رايون“ ەسىك اشۇ بىيەك بەلسەن تۇلعالاپ، ”بەس ۇلكەن ورتالىق“ ەسىك اشۇ تۇ- عىرىن ويداعىداي قۇرىپ، ”شەكارا وتكەلى ەكو- نوميكالق بەلدەۋى“ اشىق قاچابىسن ورناتتى.

____ جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى بويىنداعى ەلدەرمەن، اسىرەسە، ورتا ازىياداعى 5 ەلەھن جان ـ جاقى اۋىس ـ كۇيسىتى، سەلبەس- تىكتى رىقتىلقپەين كۇشەيتتى، اۆتونومىيالى رايون- دىق پارتكومنىڭ نەگەزگى باسشىلارى ۋىيرمە باستاپ، قازاقستاندا، وزبەكىستاندا، قىرعىزستاندا ساپاردا بولپ، ۋېىر قىدىرۇ سەلبەستىك جەتىستىگ- نە قول جەتكىزدى. توغرىەكتەڭى ەلدەردىڭ سايباسى قايراتكەرلەرىن، جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلىشىلەردى، ەكونوميكا ـ ساۋدا ۋىيرمەلەرىن شىنچىياڭغا كەلىپ تەكشەرۇ جورگىزۇگە، اۋىس ـ كۇيسى جاساۋعا ۋىسىنس ەتىپ، كەڭەسۇ، ەتۇيى- لىسۇ، ەكونوميكا ـ ساۋدا سەلبەستىڭى قىيمىلدارىن ۋجىي ورسىتەتىپ، سەلبەسە داۋمۇدىڭ جوعارى دەڭ- گەيىگە، تەرەڭ ساتىغا قاراي ارشىنداي قادم باسۋىن ىلگەرلەتتى.

____ سىرتقا ەسىك اشۇدىڭ ۇلكەن ارنا قۇ- رىلىسى دەڭگەبىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، اشىق ەكونوميكالق ەتۇزىلىستى بەلسەنە ورناتىپ، ۋتۇزىم، قاعيدا سىياقتىلاردىڭ ورتا ازىيا ەلدەرىنە قاراي اشىق ۇستالۋىن ىلگەرلەتەپ، تىاس جولى، تەمىر جولى، اۋەجايي، ىنفورماتسىيا، قۇبىر تورىن ۇلاستىرۇدى، تۇتاستىرۇدى جەبەپ، جۇڭگو — ازىيا ـ ەۋروپا كورمەسى سىياقتى ۋتۇيىندى كورمە ـ ماجى- لىستەردى جوعارى ساپامەن ويداعىداي جۇرگىزىپ، توغرىەكتەڭى ەلدەرمەن كاسپ سالاسى تىزبەڭى، قامداۋ تىزبەڭى سەلبەستىگىن ۋرتىسى كەڭەيتىپ، سىرتقا ەسىك اشۇدىڭ كەڭدىڭى مەن تەرەڭدىگىن ۋرتىسى ۇلعايتتى.

10 جىل ەكىپىندەي ىلگەرلەنگەن شىنچىياڭنىڭ جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرلىسى كەمەل شاعىنا كەلىپ، ەسىك اشا داۋمۇدىڭ سالتاناتى ەمال كەزىنە تۇرا كەلدى.

(2)

10 جىلدا ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ باستاماسى جوبا جاساپ ورنالاستىرعان ”نوباي سىزبادان“ ايشىقتى دا جۇيەلى ”نازىك سىزباعا“ قاراي ويىستى. شىنچىياڭ وزىندىك ۋجىر- لىك سىياتتى ەسىك اشۇ سىتراتەگىياس مەملەكتەتنىڭ باتىسقا ەسىك اشۇ جالىپ تۇلعالىق ورنالاستىرۇنا ەنگىزىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرلىسنىڭ ۇزدىكىسىز تەرەڭدە- ۋىن، ناقتىلانۋىن ىلگەرلەتتى. نىق قادم تىيانشان

الابىنداعى ۋېىر ـ بىرلەنگەن نىشاندىق نىجەنەرىيالار- عا ايقىن تاڭبالاندى.

التىن كۇز مەزگىلى، بۇلتىسىز اسپان شايداي اشىق. ۋرۇمچى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋما- عىنىڭ جۇمىس الاڭىنىدا اسپالى كران قارىبالاس جۇمىس سىتەۋدە، جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكتىشى پويەزى جولعا شىعۇدى كۇتىپ تۇر. دوڭعالاقتار استىندا جارقىراعان رەلىس قايشالىسىپ، جىبەك جولى بايىرىى جولىن بويلاپ باتىسقا قاراي بەتتەدى. وسى ارادان اتتانعان جۇڭگو جاساعان ونىمەدىر 2 كۇندە قازاقستانعا، 8 كۇندە رەسەيىگە، 16 كۇندە نيپەرلاندىقا جەتەدى، حالقارالىق ۇلكەن ارنا تەز، جوعارى ۋونىمدى بولدى.

بۇل جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرلىسنىڭ نىشاندىق نىجە- نەرياسى.
2015 ـ جىلدىڭ ايامىندا قۇرلىس باستالغاننان بەرى ۋرۇمچى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋما- عى ”زات توپتاۋ، باقشا قۇرۇ، كاسپ سالاسىن شو- عىرلاندىرۇ“ سىنىدى داۋموي جەلىسىن ارقاۋ ەتىپ، قاتتى بولشەك قۇرۇلمىلارنىان جۇمساق تۇزىبەگە، ”شىسىپەن بىرلەسىپ باتىسقا شىعارۇدان“ ”باتىسىپەن بىرلەسىپ شىعىسقا شىعارۇعا“ دەيىن بارلىعىندا ۇزدىكىسىز نىدەنىس جاساپ، دامىدى، جىناۋ ورتالىعى، كەشىندى قورعامالى باجى اۋما- عى، كوپ فورمالي بىرلەسكەن تاسىمال ورتالىعى، تەمىر جولى جەدەل جولداما ورتالىعى سىياقتى كوپ- تەگەن فۇنكتسىيالىق اۋماقتاردىڭ قۇرلىسى ۇزدىك- سىز كەمەلدەنىپ، ساۋدا ـ زات اينالىمى، ۋمڭدەۋ ـ جاساۋ، شەكارا اتتانغان ەلەكتىروندى ساۋدا سىياقتى سالالاردا جاڭالىق اشا داۋمۇ جەدەلدەتلىدى. قۇرلىق- تىق پورت اۋماعى حالقارالىق زات اينالىمى توراب- نىڭ وىرازى بىرتىندەپ ايقىندالىپ، ونىمەدىلىڭى جەدەل جارىققا شىقتى.

بىيل 1 ـ ايدان 7 ـ ايعا دەيىن ۋرۇمچى حالد- قارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋماعى 772 جۇڭگو ـ ەۆ- روپا (ورتا ازىيا) كەزەكتىشى پويەزىنەن جونەلتتى، بۇل بۇكىل شىنچىياڭ بويىنشا جونەلتىلگەن كەزەك- شى پويەزىدىڭ %6.8دىن يەلەپ، جونەلتىلگەن تەمىر جولى، تەڭىز بىرلەسكەن تاسىمال كەزەكتىشى پويەزى 336عا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %2.8 ارتتى.

ۋرۇمچى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋما- عىن جەتەكتىشى، قاشقار مەن قورعاس ەكونوميكالق اشۇ رايونىن تىرەك ەتىپ، شەكارا وتكەلى ەكو- نوميكالق بەلدەۋىنىڭ داۋمۇنا تۇرتكى بولدى، شىنچىياڭ سىرتقا ەسىك اشۇدى نىق قادامەن ورنالاستىردى، كەمەلدەندىردى، شەكىرەلەۋگە باستادى. بايىرىى جىبەك جولىمەن تانىلغان قاشقار قازىر جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەك- تى رايون قۇرلىسىندا تاعى دا گۇلدەنۇگە بەت الدى. ”5 وتكەلى 8 ەلگە تۇتاسقان، ۋېىر جولى ەۋروپا ـ ازىيانى جالاعان“ ەرەكشە ۋجىرلىك با- سىمدەيى قاشقار ەكونوميكالق اشۇ رايونىن قارىجى قوسىپ، شارۋاشلىقتى گۇلدەندىرۇدىڭ نىرسىتى مەكەنىنە اينالدىردى.

قاشقار ەكونوميكالق اشۇ رايونى تاس جولى، تەمىر جولى، اۋياتىسيا، ەلەكتىروندى ساۋدا سىياقتى- لاردان باستاپ كىرىسىپ، جىبەك جولى ەكونوميكا- لىق بەلدەۋى وزەكتى رايونىنداعى ۋجىتۇستىك شىنچىياڭ تىرەگىن كۇش سالا تۇلعالادى. اشۇ رايو- نىنىڭ ماڭغزدى قۇرامداى بولىڭى رەتىندە، قاشقار كەشىندى قورعامالى باجى اۋماعى كوپتەنگەن ەرەك- شە ۋتىمەدى سايباساتتاردان يىگىلىكتەنىپ، بارعان سايبىن كوپتەنگەن كاسپورىندى تىرگە تەسۇپ، داۋمۇعا باۋرادى.

سوڭغى جىلدارى قاشقاردىڭ ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولى“ بويىنداعى ەلدەرمەن، اسىرەسە، ورتا ازىياداعى 5 ەلەھن ساۋدا بارىس ـ كەلىسى ۇزدىك- سىز كۇشەيدى. تەك بىيىل الدىڭغى جارتى جىلدىڭ وزىندە قاشقار كەشىندى قورعامالى باجى اۋماعىند- داعى يىپورت ـ ەكسپورت جالىپ قۇنى 18 مىللىيارد 290 مىللىون يۇانغا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %1.206 ارتتى.

تىيانشان تاۋىنان ارى اسىاق، بۇرىنغى جىبەك جولىنداعى توراپ — قورعاس ەلىمىزدىڭ باتىسقا ەسىك اشۇداعى حالقارالىق زات اينالىمى ۇلكەن ارناسىن قۇرۇدى جەدەلدەتۇدە. 10 جىلدا قورعاس

داڭغىل جول، دارقان ۋورس

ارقىلى جونەلتىلگەن جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكتىشى پويەزى ازىيا ـ ەۋروپا قۇرلىعىندا كۇنى ـ ەتۇنى زىمىراپ، سان مىڭ شاقىرىم جولى باسىپ، جۇڭگو- نىڭ سىرتقا ەسىك اشۇ بورىشىن ارقالاعان ماڭغزدى كۇرە تامىرعا اينالدى.

ۋېىر قىدىرۇ سان ـ سىفىر وسى ”التىن وتكەل- دىڭ“ كۇشتى داۋمۇ تنىسىنا كۇا بولدى. 2016 ـ جىلى تۇڭغەشى كەزەكتى جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكتىشى پو- يەزى قاتىناغاننان بەرى قورعاس شەكارا وتكەلى ارقىلى شەكارادان كىرىپ ـ شىققان جۇڭگو ـ ەۋروپا (ورتا ازىيا) كەزەكتىشى پويەزى ۇزدىكىسىز ارتىپ، 386 كەزەكتىشى پويەزدەن 2022 ـ جىلى 7068 كە- زەكتىشى پويەزىگە ارتتتى. قاتىنايتىن كەزەكتىشى پويەز جەلىسى 77گە ارتىپ، شەكارا سىرتىنداعى 18 مەملەكتەتتى، 45 قالا مەن ۋوڭىردى شارپىدى، جۇك ـ بۇيىمىدار 200 تۇردەن استى.

نۇكتەلەردى سىزىق ەتىپ جالعاستىرىپ، سى- زىقتاردى تۇتاستىرىپ جازىق بەت قالىبتاستىردى، قورعاس، الاتاۋ ساعاسى، حونچىراپ، ەرەكشەتام، باقتى سىياقتى شەكارا وتكەلدەرىن تىرەك ەتىپ، شىنچىياڭنىڭ ۇزىننان ـ ۇزاققا سوزىلغان شەكارا لەنىياسنا ورنالاسقان ۋېىىر ـ بىرلەنگەن شەكارا وتكەلدەردى بىرلەسىپ ارەكتەتتەنىپ دامىىپ، شىنچىياڭنىڭ باتىسقا ەسىك اشقان، شەكارا بويىندا ەسىك اشقان كوركەم كورىنىسىن كەستەلەدى. سوڭغى جىلدارى شىنچىياڭنىڭ شەكارا وتكەلدەرد- نىڭ نەگىزدىك قۇرۇلمىلارى ۇزدىكىسىز كەمەلدە- نىپ، كەدەننەن ۋوتۇدى قولايلاىلاندىرۇ دەڭگەبىي ۇزدىكىسىز جوعارىلادى، جەر ـ جەر جەىرگىلىكتى جاعايداعا قاراي كىرىپ ـ شىعۇ، تىرگە تەسۇ، مانەر- لەۋ بازاسىن قۇرۇدى ىلگەرلەتتى، شەكارا اتتانعان زات اينالىمى، شەكارا ساۋداسى، شەكارالىق تۇرىمىندار بازارى گۇلدەنىپ، شىنچىياڭنىڭ سىرتقا باعىتتالغان ەكونوميكاسنىڭ داۋمۇ دەڭگەبىي ۇزدىك- سىز جوعارىلادى.

سونىمەن بىرگە شىنچىياڭ ەۋروپا مەن ازىيانى تۇتاستىراتىن سىترەولدى جاپىلىق قاتىناس تورابى ورتالىغىن، بۇكىل ەلدە نىقپالعا يە ساۋدا ـ زات اينال- لىمى ورتالىغىن، ۋجىردە الدىڭغى قاتاردا تۇراتىن مادەنىيەت، عىلىم ـ تەىنىكا، وقۇ ـ اعارتۇ ورتال- دى، توغرىەكتى شارپىتىن ەمدەۋ قىزمەت ەتەۋ ورتالىغىن قۇرۇدى جەدەلدەتىپ، ۋجىرلىك فىنانس ورتالىغىن قۇرۇ جونىندە بەلسەنە نىدەنىس جاساپ، شەشۇشى، ۇلگىلى، نىشاندىق ۋېىر توپ نىسانداردىڭ تىياناتقانىپ اتقارلۇن بەلسەنە ىلگەرلەتەپ، تۇيىندەردە ناتيچەگە جەتۇ ارقىلى تۇتاس تۇلعالىق ىلگەرلەۋدى ۇزدىكىسىز جەبەدى.

10 جىل نىدەندى، 10 جىل ۋورس اشتتى. شىنچىياڭنىڭ ”ۋېىر پورت“ اشىق تورابىنىڭ دارەجە- سى جوعارىلاپ، سىيىمىدىلىعى ارتىپ، ”ەكى رايون“ نىعايىپ، ارىنداي ۋتۇستى، ”بەس ۇلكەن ورتالىق“ جەدەل ىلگەرلەپ، ”شەكارا وتكەلى ەكونوميكا- لىق بەلدەۋىنىڭ“ ساپاسى جوعارىلاپ، ونىمەدىلىڭى ارتتتى، جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرلىسى تىڭ ساتىغا كوتەرىلدى.

(3)

اسقار تاۋ، تەرەڭ شاتقالداردان كەسىپ ۋوتىپ، تەڭىز ـ مۇخىت، قۇمدى شولىدەردەن ەندەي ۋوتىپ، ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولدى“ بىرگە قۇرىپ كەڭىستىكتەن اتتاپ ۋوتىپ، اناغۇرلىم كەڭ كولىمەدە ەكونوميكانىڭ زور توعىسۇن، داۋمۇدىڭ زور نىقپالداستىغىن، ناتيچەدەن جاپپاي بىرگە يىگە- لىكتەنۇۋدى ىلگەرلەتەپ، شىنايى دا تولعايى تابىس- تارعا قول جەتكىزدى.

”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولىدىڭ“ وزەكتى رايو- نى بولغان شىنچىياڭنىڭ تابىسى دا مول.
25 مەملەكتەپتەن جانە حالقارالىق ۋىيىمەن 21 سەلبەستىك كەلىسىمەنە قول قويدى، 45 جۇپ حالقارالىق دوس قالا قۇردى، سىرتقى قوسىلغان قارىجى 60 نەشە مەملەكتەت جانە ۋوڭىردى قامتە- دى، شەكارا سىرتىندا 4 ەكونوميكا ـ ساۋدا سەل- بەستىك باقشا رايونىن قۇردى... 10 جىلدا شىنچىياڭ ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولى“ قۇرلىسىمەن تەرەڭ توعىسىپ، سايباساتتاردى بايلانستىرۇدى، قۇرىلمە- لاردى ۇلاستىرۇدى، ساۋدانى تىركىلىسىزەندىدرۇ- دى، قارىجىنى اينالىمعا سالۇدى، جۇرت تىسلەگىن توعىستىرۇدى ىلگەرلەتەپ، مول ۋونىم الدى.

ۋرۇمچى اۋەجايبىن جاڭالاۋ ـ كەڭەيتىپ سالۇ نىجەنەرياسىنا كەڭىستىكتەن كوز جىبەرسەڭىز، ستە- رەولدى، كوپ ىلشەمدى، اۋە، قۇرلىق ۋېىر تۇل- عالانغان، اۋياتىسيا ەرەكشەلىگىنە يە ەكولوگىيالىق قىزمەت ەتەۋ تىيىنىدەڭى اۋياتىسيا تورابى كەشەند- دى تۇلعاىسنىڭ قالىبتاسقاندىغىن كورەسىز. بۇل جىبەك جولى ەكونوميكالق بەلدەۋى وزەكتى رايونىنىڭ قاتىناس تورابى ورتالىغىنىڭ ماڭغزدى تىرەڭى، سالىنىپ بولغاننان كەيىن، جىلدىق جوللاۋشى قابىلداۋ ـ جونەلتۇ مولشەرىنىڭ 48 مىللىون ادامدىق (رەت)، جۇك ـ پوچتا قابىلداۋ ـ جونەلتۇ مولشەرىنىڭ 550 مىڭ تونىنالق قاچەتىن قاناعاتاندىرادى.

اۋە كوپىرىن سالىدى، بىيىل 1 ـ ايدان 8 ـ ايعا دەيىن ۇرۇمچىدە جىبىنى 14 حالقارالىق اۋە جەلىسى اشىلىپ، 13 حالقارالىق قالاعا، 11 مەملەكتەكە ۇشاق قاتىنادى؛ قۇرلىقتىق قاتىناس تورى جىيىلەدى، شىنچىياڭ ەكى جاقىي حالقارالىق تاس جولى تاسى- مال جەلىسىنەن 118ىن اشتتى، جالىپى سانى بۇكىل ەلدىڭ ۇشتەن بىرىنەن استامىن يەلەدى، شىنچىياڭغا كىرىپ ـ شىعاتىن 3 جوعارى قارقىندى تاس جولى ۇلكەن ارناىسنى اشىپ، لاجبۇۋ ـ شىنچىياڭ جەلىسى، لىنجى ـ قۇمىل جەلىسى، گولىۇد ـ كورلا جەلىسى ”شىنچىياڭنان شىعەپ“، الاتاۋ ساعاسى، قورعاس سىندى ”ەكى سىرتقى“ تەمىر جولى جولى تورى جاعايداي جەدەل قالىبتاستى؛ شەكارا اتتانعان حالد- قارالىق ۋىتپىكالىق كابلەلدەن 26سىن جاتقىزدى؛ ”شىنچىياڭنىڭ ەلەكتىرىن سىرتقا جەتكىزۇ“، ”گازدى باتىستان شىعىسقا جەتكىزۇ“ ارناىسى وىر- نىقتى جۇمىس جۇرگىزدى... شىنچىياڭدا تاس جولى، تەمىر جولى، اۋەجايي، خابارلاسۇ، قۇبىر، ەلەكتىز تورابى سىندى ”التىنى ۋېىر تۇلعالاندىردۇادي“ ۇلاستىرۇ ـ تۇتاستىرۇ تورابى جۇيەسى العاشقى قا- دامدا قالىپتاستى.

جول تۇتاسسا، بارلىق كاسپ كوركەبەدى. كۇن سايبىن كەمەلدەنە تۇسكەن قاتىناس نەگىزدىك قۇرۇلمىلارى ادام اعىنىن، زات اينالىمىن، قارىجى اينالىمىن، ىنفورماتسىيا اينالىمىن شىنچىياڭغا ۇزدىك- سىز شوعىر لانۇعا باۋراپ، ساۋدا تىركىلىسىسىزدىگە- نىڭ اناغۇرلىم ۋوزارا پايدىعا كەنەلتۇن، تىيىمىدىلىك جەتكىزۇن ىلگەرلەتتى.

بىيىل الدىڭغى جارتى جىلدا شىنچىياڭنىڭ سىرتقى ساۋدا يىپورت ـ ەكسپورت جالىپ قۇنى 149 مىللىيارد 620 مىللىون يۇان خالىق اقشاسىنا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %2.65 ارتتى، يىپورت ـ ەكسپورتتىڭ ارتۇ قارقىنى بۇكىل ەلدىڭ ارتۇ قارقىنىنان 63.ۋېىىز جوعارى بولدى، شىنچىياڭنىڭ سىرتقى ساۋدا جالىپ قۇنى 10 جىلدان بەرگى سول تۇستاعىمەن سالىستىرعاندا، ەڭ جوعا- رى دەڭگەبىگە جەتتى، شىنچىياڭنىڭ ساۋدا سەرىكتە- رى اناغۇرلىم كوپ نەگىزدەنىپ، ”دوستار شەڭبە- رى“ بارعان سايبىن زورايدى.

نىيەتتەسى بولغاندارعا جولى سىستىق ەتپەيد- دى.

بىيىل 8 ـ ايدا ۋساتتى وتكىزىلگەن 2023 ـ جىلغى (جۇڭگو) ازىيا ـ ەۋروپا تاۋار ساۋدا كورمە- سى 40 مەملەكتەت پەن ۋجىردىن، سونداي ـ اق 7 حالقارالىق ۇيىمان 800دەن استام بىيىلى قوناقىتى،

(باسى 1 ـ بەتتە)

جەر قىسىمى سوققىسنا ۇشرايتىن، سۇ رايىپى، گەو- لوتپىالىق ەتۇرى تونەنشە كۇردەلى كومىر كەندە- رىن جاڭادان قۇرۇدى توقتاتۇ كەرەك. كەندەردىڭ تىيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۇون ىلگە- رلەپتەپ، ۋوندىرسى خاۋپسىزدىڭكى شارتىن ازىرلە- مەگەن كەندەردى تۇرلەر بويىنشا ۋېىر جاقىتى ەتىپ، قالىدىق كەن قويىمالارنى جاۋىپ، تىزىمىنەن ۋوشىرۇدى ىلگەرلەتەپ، كومىرگە جاتپايتىن كەن- دەردى بىرىكتىرىپ قايتا قۇرۇدى اتقارىپ، كەن- دەردىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتۇدى، جاڭالاۋدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

وقۇشلاردىڭ پىسيچىكالىق اقاۋسىزدىق تارىبەسىن شەكىرەلىي ورسىتەنىپ، وتباسى، مەكتەپ، قوعام بولپ سەلبەسىپ ادام تارىبەلەۋ مەخانىزىمىن اقاۋ- سىزداندىرىپ، وقۇشلارعا تاماشا سەپسىپ ـ ەرەجەتۇ ورتاسىن ازىرلەۋ كەرەك. زەردەلى وقۇ ـ اعارتۇدى زور كۇشەن دامتىپ، ساپالى وقۇ ـ اعارتۇ بايلىغىنان بىرگە يىگىلىكتەنۇدى، بىرگە پايدالانۇدى ىلگەرلە-

ساۋدا ـ ونەر كاسپىشىلەر سالاسىنداعى قايراتكەرلەر- دى، ايجىلى قىمىستىلاردى باۋرادى، 64 رەت ساۋدانى جەبەۋ قىيمىلىن وتكىزدى، 360 ەكونوميكا ـ ساۋدا سەلبەستىك نىسانى جونىندە كەلىسىم جاساس- تى، كەلىسىم جاساسۇ سوماسى 521مىللىيارد 37مىللىون يۇانغا جەتتى. ۋېىر جىلدىڭ الدىندا 7 ـ كە- زەكتى جۇڭگو — ازىيا ـ ەۋروپا كورمەسىنىڭ كەلد- سىم جاساسۇ سوماسى ۋېىر تىرىللىون 170مىللىيارد يۇاننان اسىپ، بۇرىنغى جىلدارداغى جۇڭگو — ازىيا ـ ەۋروپا كورمەسىنىدەڭى ەڭ جوعارى دەڭگەبىگە جەتكەن بولاتىن. جۇڭگونىڭ باتىسقا ەسىك اشۇدا- عى ماڭغزدى تۇعىرى بولغان جۇڭگو — ازىيا ـ ەۆ- روپا كورمەسىنىڭ وزگەشە بەينەبىسى شىنچىياڭنىڭ ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولى“ قۇرلىسىمەن شەكىرەد- لەي توعىسۇننىڭ جاندى بەينەسى.

قارىجى اينالىمى — ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ ماڭغزدى تىرەڭى جانە كەبىلى. كەزەكتە بۇكىل شىنچىياڭدا 90 كاسپورىن شەكارا اتتانغان خالىق اقشاسىمەن ەسەپ جابۇعا قو- لايلىلق جاساۋدى تۇيىندە سىناق ەتۇگە قاتىناسىتى، جۇمىس ۋېىتىرۇ ۋاقتى، ەڭ تەز بولغاندا، 5 مېنۇتقا قىسقارپ، ۋار ەل ارانسىنداعى فىنانس اۋىس ـ كۇيى- سىنە پارمەندى تىرەك ازىرلەدى.

تۇسىنىسىنەك بوگەت بولماس قىيان ـ قىير شەت جاعا، تانۋلىمەڭ قۇپ جارسار كورشىدەيىن تەك قانا.

توپ ـ توپ شەتەلدىك دوستار جۇڭگونىڭ شىنچىياڭنا بارىپ، شىنچىياڭ ۋوڭىرىنىڭ ۇزاق تارىخى مەن كوپ نەگىزدى مادەنىيەتىن ناقتى سە- زىندى؛ جۇڭگو شىنچىياڭ حالقارالىق ۇلتىتار ۋېي فەستىۋالى ۋېيدى دانەكەر ەتىپ، ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولى“ مادەنىيەت اۋىس ـ كۇيسىنىڭ، سەلبەس- تىگىنىڭ كوپىرىن سالىدى؛ دۇنيە جۇزىلىك بەيزىات- تىق مادەنىيەت مۇراسى 12 مۇقام مەملەكت قاقاپاس- نان شىعەپ، وزگە مەملەكتەت ساحناسىنا كوتەرىلىپ، جۇڭگونىڭ كوركەمدىگىن، شىنچىياڭنىڭ كوركەمدىد- گىن بارىنشا ايجىلەدى؛ جۇڭگو ـ ورتا ازىيا ۋداس- تۇرلى مەدىتسىنا تالقى منبەرى ۋساتتى وتكىزىلىپ، ”سالاماتى جىبەك جولىن“ قول ۇستاسا بىرگە تۇل- مالادى... كوپ ساتىلى، كوپ سالالى گۇمانىيتارلىق اۋىس ـ كۇيسى قىيمىلدارى شىنچىياڭنىڭ دۇنيە جۇ- زىمەن اراسىن بۇرىن بولپى كورمەگەن دارەجەدە جاقىنداىتتى.

داڭغىل جولى، دارقان ورسىتە ۋېىر نىيەت، ۋېىر تىسلەكپەن تاعى دا ساپارعا اتتاندى. ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ باستاماسى العا قويىلغاندىغىنڭ 10 جىلدىغىن تىڭ باستاما ەتكەن شىنچىياڭ باس شۇجي شي جىنپىڭنىڭ اۆتونومىيالى رايونىنىڭ جانە بېيڭتۇاننىڭ قىزمەت مالىمەتىن تىڭ- دىاعاندا بەرگەن نىقپالاستى تىابىسرامسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، ۋسى جۇزىندىكىتى شىعار ەتۇيىن ەتىپ، سىرتقا ەسىك اشۇ قىزمەتىن ويداعىداي يىگەرىپ، ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولى“ وزەكتى رايون قۇرلىسىن جەدەلدەتىپ، ازىيا ـ ەۋروپا التىن ارناىسنى جانە باتىسقا ەسىك اشۇ الدىڭغى شەبىن قۇلىشنا سومداپ، جۇڭگو ۇلكىسىندەڭى وسىزامان- داندىدرۇ باردىسىندا كورىكتى شىنچىياڭدى اناغۇرلىم ويداعىداي قۇرۇدا.

قۇرلىق پەن تەڭىزدى تۇتاستىردى، بايىرىى مەن قازىرگىنى ۇلاستىردى، بۇل ”ۋېىر بەلدەۋ، ۋېىر جولى“ قۇرلىسنىڭ 10 جىلدىق كەرەمەتى. بۇگىنكى تاڭدا جاڭا ەپوس باستالدى.

جەدەلدەتەپ، عىلىم ـ تەحنىكادا جاڭالىق اشۇدىڭ تىرەكتىك قابىلەتىن جوعارىلاتۇ كەرەك. ەلەۋلى خاۋپسىزدىك خاۋىپ ـ قاتەرلەرىنەن ساقتانىپ جانە ونى جويىپ، كاسپيورنداردىڭ تۇلعالىق جاۋاپكەر- شىلىگىن كۇشەيتىۋ كەرەك.
«پىكىردە» جەرگىلىكتى پ